

HØRINGSUTTAELSE

Til: Kunnskapsdepartementet

Gjelder: Høring om Senter for Fremragende Utdanning

Dato: 09.12.09

Deres ref: 200801865-/HAK

Vår ref: 09/3380

Totalt 3 sider

Studentenes Landsforbund (StL) takker for anledningen til å komme med innspill på høringen vedrørende utredning om etablering av Sentre for fremragende utdanning (SFU).

Opprettelsen av disse sentrene er et spennende tiltak for å heve utdanningskvaliteten i UH-sektoren. Arbeidet med økt utdanningskvalitet har alltid vært, og vil alltid være, sentralt for StL.

Vi har valgt å kommentere noen punkter i utredningen. Derfor vil vi kommentere forutsetninger for etablering av SFU, senterbenevnelse, forvaltning, kriterier, tildeling, evaluering og oppfølging, profesjonsutdanningene og et eventuelt pilotsenter.

Forutsetninger for etablering av Sentre for fremragende utdanning

Finansiering

StL mener at den viktigste forutsetningen for at ordningen skal fungere etter intensjonen er et absolutt krav om at senteretsatsingen *fullfinansieres* fra statlig hold. Det er viktig at bevilgningene kommer i form av friske midler for at ikke senteretsatsingen skal gå utover institusjonenes kjernevirksomhet. Det blir svært uheldig hvis en satsing på et SFU ender opp med å ta midler fra eksisterende utdanningstilbud. Målet med SFU-satsingen er økt kvalitet på utdanningstilbudet i hele landet, ikke at satsingen fører til et dårligere tilbud til studentene ved vertsinstitusjonen. StL mener det er viktig at det satses helhjertet dersom man går inn for ordningen. StL mener også at en viktig forutsetning for etablering av disse sentrene er at det skjer et gjennomgående løft for utdanningskvaliteten i hele sektoren.

Spredning

Hovedmålet med arbeidet ved sentrene må være at resultatet kan nyttegjøres av alle utdanningsinstitusjoner, og kommer hele sektoren til gode. Et sterkt fokus på spredningsarbeidet ved sentrene vil også motvirke at ordningen ender opp med å være for en eksklusiv gruppe der kun de enkelte sentrene og sentrenes nærmeste samarbeidspartnere nyter godt av ordningen. Hvis dette skjer, vil man kunne havne i en situasjon der de som allerede har mye får enda mer, og man kan risikere å ende opp med A og B-lag.

Vi mener at det må være opp til sentrene selv å beskrive spredningsaspektet i sin søknad, og det kan være forskjellige metoder for å bidra til denne spredningen. Det bør likevel vurderes hvorvidt dette er en oppgave som krever spesiell kompetanse utover det fagmiljøene selv har å tilby. Derfor bør det vurderes om noe av ressursene til SFUene bør gå til fagmiljø som arbeider med denne type problemstillinger slik at de kan både evaluere og bistå i spredningsarbeidet.

Studentperspektivet

Videre ønsker vi å minne om studentperspektivet også her. Det som anses som fremragende utdanningskvalitet fra sentrenes side, må også anses som fremragende sett med studenters øyne. StL er av den oppfatning at fremragende utdanning fremmer fremragende resultater.

Senterbenevnelse

Når det gjelder den foreslåtte navneendringen, gir StL sin fulle støtte til å endre navnet til Senter for fremragende utdanning. Vi mener at det er viktig å ta hensyn til at det finnes andre aspekter som fremmer god utdanning enn bare undervisningen. Derfor mener vi det er riktig å endre navnet og slik få fram at det skal satses på alle disse aspektene. I tillegg er det et viktig poeng at begrepsbruken i loven for høyere utdanning omtaler "utdanning", og at uttrykket på den måten i større grad sidestiller utdanning og forskning.

Forvaltning

StL mener, i likhet med forslaget fra arbeidsgruppen, at forvaltningen av sentrene må legges til Kunnskapsdepartementet, da det er viktig at det ikke skal kunne settes spørsmålstegn ved institusjonell tilknytning. StL ønsker å fremheve viktigheten av at det opprettes faglige rådgivningspanel ("advisory board") med internasjonalt anerkjente eksperter på området, ved siden av et eget overordnet styre for selve ordningen. Vi mener dette er en viktig støtte, både for organet som forvalter ordningen, og som bidrag til internasjonal anerkjennelse, både av sentrene og av ordningen som helhet.

Kriterier for sentrene

Utdanningskvalitet er en utfordrende faktor å måle, da det er forskjellige oppfatninger av hva begrepet omfatter. StL mener at arbeidsgruppens vurderingskriterier foreslått på side 36 i rapporten er et godt grunnlag for å måle nettopp dette når kriteriene sees i sammenheng med hverandre. StL mener disse kravene må være fremragende, og ser det derfor som uakseptabelt å *lette* på disse kravene.

Under utdanningskvalitet regner vi også nærheten til yrket, praksisfeltet og at studentene skal være klar for yrket de skal ut i. For mange studenter, spesielt i profesjonsfagene, er yrkesnærheten viktig i studiene.

Tildeling av sentre

Vedrørende kriteriene for å få tildelt senterstatus har StL også noen momenter vi ønsker å kommentere. Vi støtter forslaget om at det allerede må foreligge veldokumentert fremragende utdanningskvalitet fra søker før det kan vurderes å opprette et senter. Videre mener vi også at det er essensielt at det framkommer en tydelig og spisset profil for hvert enkelt senter. Det er også viktig at sentrene har en solid forankring i vertsinstusjonene fordi vi anser dette som én av flere forutsetninger for å oppnå det ønskede potensialet for spredning. En annen faktor er å sikre at sentrenes opparbeidede kunnskap og erfaring fortsatt kommer sektoren til gode etter sentrenes avvikling. Vi understreker igjen at spredningsaspektet er det aller viktigste målet med ordningen.

Evaluering og oppfølging av SFU

StL mener det er nødvendig med underveisvurderinger, av samme modell som etatsstyringsdialogen mellom departementet og utdanningsinstitusjonene. Dette er viktig blant annet for at begge parter skal ha samme forståelse av hvordan veien videre ser ut. Vi støtter arbeidsgruppens vurdering om at man ikke skal legge opp til vurderingsrutiner som er unødvendig ressurskrevende og som tar fokus bort fra senterets daglige virksomhet. StL ønsker at underveisvurderingene av sentrene skal ha som mål å styrke sentrenes virke, mens en vurdering av forlenging av senterperioden skal vurderes separat.

Når det gjelder vurdering av SFU-ordningen som helhet, er vi enige i at det er hensiktsmessig å vurdere denne etter 2 til 3 år. Men også her må det påpekes at man ikke må dra forhastede konklusjoner, men lar ordningen få tid til å få etablert seg tilstrekkelig før man gjør for store endringer.

Profesjonsutdanningene

StL støtter arbeidsgruppens konklusjon om at det ikke skal opprettes en egen ordning med sentre for profesjonsutdanninger. Vi mener at det skal være én ordning som er gjeldende for hele sektoren, og ikke spesialordninger for utvalgte utdanninger. StL frykter at eventuelle egne sentre spesielt for disse utdanningene kan virke mot sin hensikt, da det kan skape et kunstig skille mellom disiplinutdanninger på den ene siden og profesjonsutdanninger på den andre. Et slikt skille kan komme til å undergrave profesjonsutdanningene i mye større grad enn det vil bidra til å heve kvaliteten i, og renommé for, disse.

Pilotsenter

StL vil med henvisning til høringsbrevet kommentere forslaget om det planlagte pilotsenteret for lærerutdanning. Med bakgrunn i stortingsmeldingen om lærerutdanning ser vi at dette kan være et hensiktsmessig fagområde å begynne med. Vi er likevel bekymret for at en slik prioritering kan skape uheldig presedens for framtidige begrensninger på hvilke fagområder som blir prioritert innenfor ordningen. StL mener det er den fremragende utdanningskvaliteten som skal være i fokus, uavhengig av fagområder og politiske interesser. Helt til slutt vil vi understreke at det må være et absolutt krav at opprettelsen av de første sentrene må følge arbeidsgruppens anbefalinger for tildelingskriterier og søkeprosess, slik at det er den fremragende kvaliteten som ligger til grunn for opprettelsen av et senter, og ikke kun et politisk ønske om å styrke utvalgte fagfelt. Dersom anbefalingene fra arbeidsgruppen ikke følges, vil dette undergrave hele ordningen.